

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Osielsko i jego otoczenie w 2017 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Osielsko

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 13 762

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 8789

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 27

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 63,9%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 6499,82 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 3

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do grupy 22 gmin przeważająco wiejskich, o średniej liczbie ludności z większym udziałem osób w wieku produkcyjnym i niskim bezrobociu, posiadające relatywnie wysokie dochody na mieszkańca. W grupie tej jest przeciętnie więcej przedsiębiorstw mikro przypadających na 10 tys. mieszkańców, liczba przedsiębiorstw małych i średnich jest zbliżona do przeciętnej. Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach sektora MŚP jest niższa niż w całym województwie, natomiast przeciętne zarobki są wyższe niż średnia.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2017	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	6499,82	137,5	135,3
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	4299,10	222,0	194,3
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	5625,52	118,6	117,6
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	1077,00	119,4	[b.d.]

Wielkość sektora MŚP

W 2017 r. w gminie zarejestrowanych było 2478 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2017 r. w gminie było 1164 płatników składek ZUS oraz 2171 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	1438	639	84	10	733
ZUS (płatnicy składek)	624	426	100	14	540
REGON		2388	83	7	2478

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w

zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	236	20,3	1,0
Usługi (G-S)	858	73,7	1,3
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	252	21,6	1,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	124	10,7	1,6
Przetwórstwo przemysłowe (C)	120	10,3	1,3
Budownictwo (F)	107	9,2	0,8
Transport i gospodarka magazynowa (H)	55	4,7	0,8
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	1	0,1	0,3
Edukacja (P)	46	4,0	1,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	158	13,6	1,9
Kultura (R)	31	1,6	1,5

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 4101 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 46,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 2557 osób, to jest 29,1% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 1386 osób, to jest 15,8% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 1547 osób, w tym 378 osób w administracji, 550 osób w sektorze opieki zdrowotnej 511 osób w sektorze edukacji oraz 108 osób w sektorze kultury, było to łącznie 17,6% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 168 kobiet i 201 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 1683 osób i 45-54 lat – 1461 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

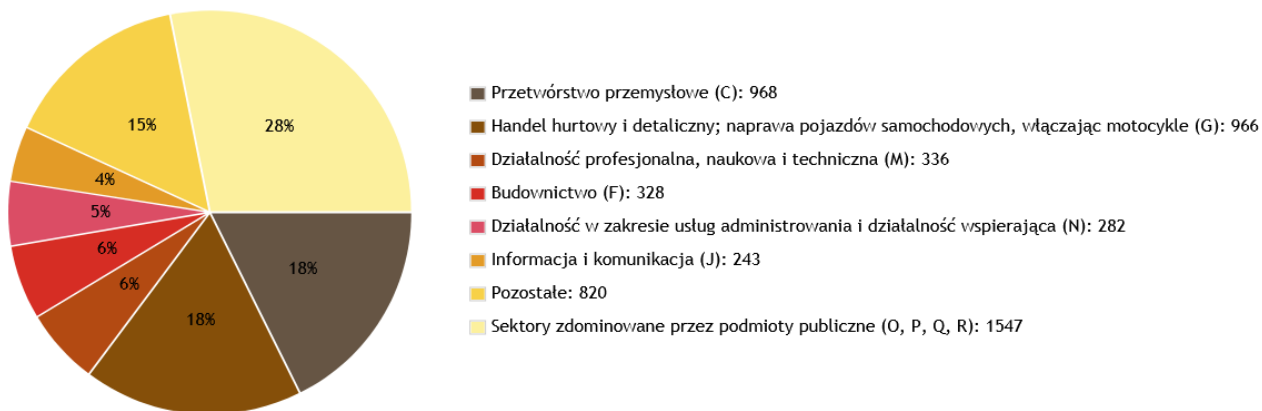
2017	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	720	1,2	17,6
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	1016	2,4	24,8
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	1172	11,7	28,6
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	1193	85,2	29,1

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (968 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (966 osób),

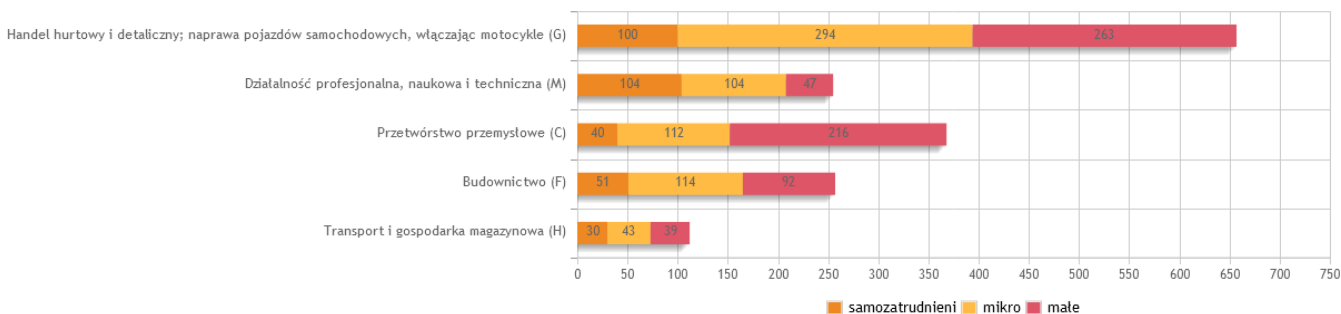
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M) (336 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Osielesko

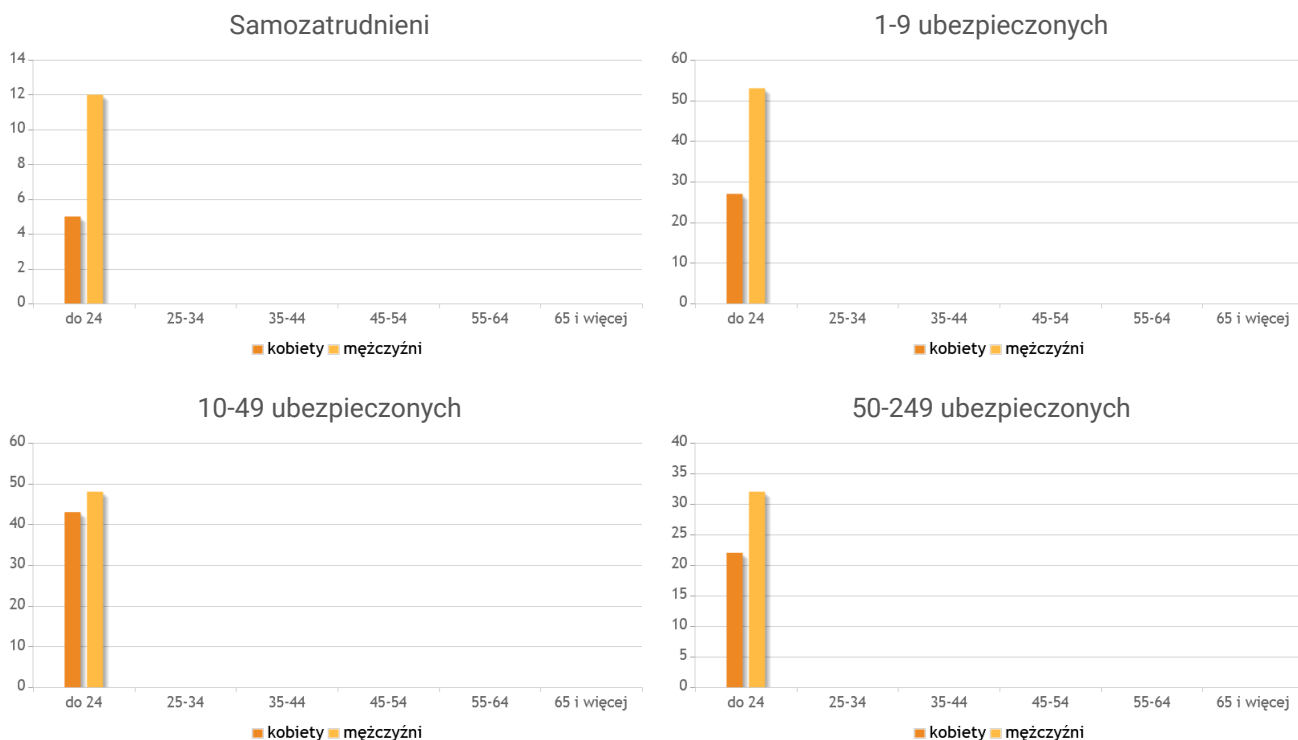
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 168 kobiet i 201 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 1683 osób i 45-54 lat – 1461 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Osielsko w grudniu 2017 r. wynosiła 3317 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	3317	2160	2157	3607	4040
Kobiety	3063	2185	1997	3099	3834
Mężczyźni	3555	2141	2288	4086	4279
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2810	1805	2063	2821	3420
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	3451	2067	2443	4046	4877
Przetwórstwo przemysłowe (C)	3178	2118	1962	2895	3885
Budownictwo (F)	3371	1757	1738	3990	4861
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2806	1756	1893	2967	3650

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	117,6	112,2	108,1	130,6	119,9
Kobiety	114,4	118,3	103,7	114,5	121,8
Mężczyźni	120,8	107,8	111,1	145,5	119,2
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	113,3	95,2	113,4	113,5	107,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	120,0	104,6	111,8	153,2	133,5
Przetwórstwo przemysłowe (C)	117,8	109,6	102,3	115,9	124,8
Budownictwo (F)	117,3	98,3	93,5	157,9	120,4
Transport i gospodarka magazynowa (H)	109,0	93,5	97,4	127,6	111,2

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	123,3	114,2	109,1	139,1	127,7
Kobiety	122,6	119,6	103,3	122,1	129,4
Mężczyźni	128,2	110,7	113,4	154,5	127,9
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	117,9	96,0	115,8	124,4	113,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	127,8	107,4	110,2	149,0	133,4
Przetwórstwo przemysłowe (C)	130,6	114,1	105,8	128,0	130,3
Budownictwo (F)	124,5	104,9	95,4	167,0	130,7
Transport i gospodarka magazynowa (H)	123,8	94,7	98,5	131,6	123,6

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Osielsko według danych podatkowych funkcjonuje 733 przedsiębiorstw, w tej grupie 84 to przedsiębiorstwa małe, a 10 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (652,4%). W przypadku małych przedsiębiorstw 31,0% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 57,1% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Osielsko

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	675	246	10	0	931
PIT 36L	604	244	48	3	899
PIT 28A	155	55	0	0	210
PIT 28B	4	3	0	0	7
CIT	0	91	26	7	124
Łącznie	1438	639	84	10	2171

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 1 946 480 699 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Osielsko

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	87 346 440	100 961 310	16 718 450	0	205 026 200
PIT 36L	1 086 660 000	419 580 000	239 551 000	49 797 700	1 795 588 700
PIT 28A	10 383 580	9 574 550	0	0	19 958 130
PIT 28B	547 764	1	0	0	547 765
CIT	0	114 618 168	284 819 296	710 860 224	1 110 297 688
Łącznie	1 184 937 784	644 734 029	541 088 746	760 657 924	3 131 418 483
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	7,3	16,9	22,6	53,2	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Osielsko łącznie wyniosły 161 415 022 zł, co stanowiło 8,3% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2017 r. w gminie Osielsko

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	21 361 180	6 538 330	724 485	0	28 623 995
PIT 36L	181 816 000	70 696 000	24 975 000	6 605 700	284 092 700
PIT 28A	9 780 139	9 031 505	0	0	18 811 644
CIT	0	7 917 253	26 196 926	8 729 823	42 844 002
Łącznie	212 957 319	94 183 088	51 896 411	15 335 523	374 372 341
Jako % przychodu	18,0	14,6	9,6	2,0	12,0
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	56,9	25,2	13,9	4,1	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2017 r. w gminie Osielsko

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	129 402,13	410 411,83	1 671 845,00	0,00	220 221,48
PIT 36L	1 799 105,96	1 719 590,16	4 990 645,83	16 599 233,33	1 997 317,80
PIT 28A	66 990,84	174 082,73	0,00	0,00	95 038,71
PIT 28B	136 941,00	639 026,67	0,00	0,00	352 120,57
CIT	0,00	1 259 540,31	10 954 588,31	101 551 460,57	8 954 013,61
Łącznie	824 017,93	1 011 973,56	6 441 532,69	76 065 792,40	1 443 268,34

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	111,0	90,4	77,7	0,0	94,8
PIT 36L	117,8	109,5	88,5	338,8	108,8
PIT 28A	120,3	87,5	0,0	0,0	110,4
PIT 28B	187,9	1211,3	0,0	0,0	477,7
CIT	0,0	53,7	125,9	172,2	132,6
Łącznie	205,9	103,1	101,9	155,8	148,7

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	2084,7	97,1	104,4	0,0	102,5
PIT 36L	141,9	98,5	82,5	42,9	97,9
PIT 28A	129,6	97,7	0,0	0,0	126,1
PIT 28B	120,1	289,8	0,0	0,0	263,3
CIT	0,0	109,9	121,5	175,6	158,0
Łącznie	288,8	120,6	94,2	140,4	102,5

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.